

В зеленчуковата градина през април

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; доц. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 03.05.2015

Разсадопроизводство

Продължават грижите за разсадите от домати, пипер, патладжан и краставици за ранно и средноранно полско производство. Важен момент е осигуряването на оптимален температурно-влажнен режим. Провежда се редовно проветряване, покриване с тунели от полиетилен или засенчване в зависимост от атмосферните условия. Напомняме, че разликата между дневната и нощната температура в разсадното отделение не трябва да е повече от 6°C – 8°C, за да не се образува конденз по растенията и да не се създават условия за "лъжливо" сечене.

При температурни депресии е възможно нападение от почвени патогени, причиняващи т.нар. „истинско» сечене. При поява болните растения се събират в торбичка и се унищожават извън помещението. Местата под тях се обеззаразяват чрез поливане с 2%-ов разтвор на син камък или амониева селитра (3-4 л/кв.м). Останалите растения се третират със смес от 0,1% Топсин М + 0,15% Проплант 722 СЛ. Ако растенията са пикирани, се поливат с 25-50 мл/растение от същата смес в зависимост от големината им. При пикираните растения е възможно нападение от причинителите на листни петносаания – черни листни петна, сиво гниене и брашнеста мана при домати и брашнеста мана при краставиците. Патогените имат различни изисквания към условията на околната среда. Сивото гниене и черните листни петна се развиват при висока въздушна влажност, а брашнестата мана – при ниска. По тези причини в разсадното помещение е необходимо да се поддържа оптимален температурно-влажнен режим. В България има регистрирани продукти за растителна защита (ПРЗ), ефикасни срещу тези болести. Срещу черни листни петна (алтернариоза): 0,04% Скор 250 ЕК; 0,25% Ридомил голд; 0,25% Корсейт М ДФ; 0,2% Дитан М-45 и Дитан ДГ; 0,35% Пужил 35 Л СК; 0,075% Куадрис 25 СК; Срещу сиво гниене (ботритис): 0,07% Топсин М; срещу брашнеста мана по домати – 0,025% Топаз 100 ЕК, 0,02% Шавит 25 ЕК, 0,075% Куадрис 25 СК, а срещу брашнеста мана по краставици - с 0,02% Байфидан 250 ЕК, 0,04% Домарк и посочените при домати (ПРЗ).

Разсадите най-често се нападат от оранжерийна белокрылка, листни въшки, трипсове, миниращи мухи, гъсеници, акари. В разсадното отделение се поставят лепливи уловки – жълти (за белокрылка и листни въшки), светлосини (за трипсове) и жълто-оранжеви (за миниращи мухи). Предназначението им е установяване видовия състав на неприятелите и редуциране на популационната плътност, за бърз и адекватен контрол. При необходимост се провеждат и третираня: срещу оранжерийна белокрылка - 0,1% Би-58, 0,02% Моспилан 20 СП, 0,03% Актара 25 ВГ, 0,08% Конфидор енержи ОД, 0,075% Санмайт 20 ВП, 0,02% Фюри 10 ЕК, 0,05% Децис 2,5 ЕК, 0,03% Вазтак нов 100 ЕК; срещу листни въшки - 0,1% Би-58, 0,05% (памукова листна въшка) и 0,075% (прасковена листна въшка) Данадим прогрес, 0,0125% Моспилан 20 СП, 0,02% Нексид 015 КС, 0,007% Актара 25 ВГ, 0,06% Конфидор енержи ОД, 0,05% Кохинор 200 СЛ, 0,05% Пикадор 20 СЛ, 0,02% Калипсо 480 СК, 0,06% Биская 240 ОД. Изброените ПРЗ действат и срещу трипсовете. Срещу тях ефикасен и Синеис 480 СК - 10-20 мл/дка. Срещу миниращи мухи се пръска с 0,02% Тригарт, 0,05% Пикадор, 0,03% Вазтак нов 100 ЕК. При установяване на акари (паяжинообразуващ, доматов ериофиден) се прилагат 0,1% Ортус 5 СК, 0,1% БИ-58, 0,06% Нисоран, 0,075% Санмайт, 0,04% Флорамайт 240 СК, а срещу доматения миниращ молец - 0,08% Конфидор енерджи ОД, 0,05% Децис 2,5 ЕК, 0,1% Алверде 240 СК, 0,05% Пикадор 20 СЛ, 0,02% Моспилан 20 СП.

При благоприятни условия в края на месеца започва изнасянето на разсадите на открито. Една седмица преди това те се пръскат профилактично с 0,08% Би-58 + 0,2% Дитан М-45.

Оранжерийно производство

Отглежданите култури са в различни фенофази на развитие – от скоро разсадени до плододаващи. Това налага внимателен подбор на ПРЗ – с продължителен карантинен срок при скоро разсадените култури и с по-кратък – при тези в беритбен период.

За опазване на отглежданите растения от болести и неприятелите трябва да се поддържа оптимален температурновлажнен и светлинен режим. Редовно да се проветряват съоръженията. Ако броят на дните със силно слънце се увеличава, стъклата трябва да се засенчат с варов разтвор или с готови смеси, които се предлагат. Пътеките трябва да се оросяват за повишаване на въздушната влага. Посевите се обследват регулярно за навременно установяване на вредителите и провеждане на адекватна защита. За това помагат и лепливите уловки – жълти, светлосини и жълто-оранжеви. Листата, дръжките и плодовете с петна от болести, колонии от листни въшки, купчинки яйца, ларви, мини и др. се събират и изнасят от оранжерията и се унищожават.

По отглежданите растения могат да се наблюдават следните болести: При домати: Възможно е нападение от черни листни петна (алтернария), брашнеста мана, сиво гниене (ботритис), листна плесен. При установено нападение посевите се третират с ПРЗ, посочени при разсадите. Да се отглеждат сортове, устойчиви на листна плесен. Ако все пак се установят петна, растенията се пръскат с 0,1% Топсин М.

При краставици: Основните болести през този период покраставиците са брашнеста мана и кубинска мана. Срещу брашнеста мана се пръска с препоръчаните при разсадите фунгициди. Осигуряването на отопление през нощните часове ограничава нападението от кубинска мана. При поява се пръска през 7-10 дни с 0,3% Корсейт М ДФ, 0,25% Корсейт Р ДФ, 0,3% Алиет флаш, 0,04% Икуейшън про, 0,15% Верита ВГ, 0,2% Превикур енержи, 0,075% Куадрис, 0,075% Амистар, 0,25% Галбен 8 М 65, 0,25% Манкоцеб 80 ВП. Да се отглеждат устойчиви сортове.

По краставиците вредят оранжерийна белокрылка, листни въшки, трипсове, доматеният миниращ молец, гъсеници и акари. Срещу оранжерийна белокрылка, листни въшки, трипсове, акари и доматения миниращ молец се пръска с продуктите, посочени при разсадите. Срещу гъсениците растенията се третират с 0,05% Децис 2,5 ЕК, 0,025% Суперсект мега, 0,04% Нексид, 0,03% Вазтак нов 100 ЕК, 0,08% Конфидор енержи, 0,1% Дипел 2Х; За борба с галови нематоди и смучещи неприятели (оранжерийна белокрылка, листни въшки и трипсове) с хранителния разтвор чрез капковата система може да се внесе по 1 л/дка Видейт 10 Л – 2 седмици след разсаждането и при необходимост още 1-2 пъти през 15-20 дни. Само срещу смучещи неприятели по този начин може да се прилага и Актара 25 ВГ – при растения до 6-седмична възраст 2 пъти през 14 дни по 40 г/дка, а над тази възраст третирането е еднократно по 80 г/дка.

Полско производство

На полето във фаза усилен растеж и развитие са ранните посеви зеле, лук, чесън, картофи, грах, бакла. Започва сеитбата на фасул, като семената предварително се обеззаразяват с 2 г/дка Дитан М-45. При наличие на благоприятни условия се следи за поява на мана по зелето и граха. Срещу нея се пръска с 0,25% Ридомил голд, 0,3% Корсейт М ДФ, 0,15% Верита ВГ. Възможно е нападение от въшки по бакла и грах. Прилагат се ПРЗ, посочени при разсадите. На площи с установени над 5 ларви телени червеи на 1 кв.м е препоръчително да се внасят преди разсаждане на безразсадовите домати гранулирани инсектициди – кг/дка Мокап 10 Г. Това третиране е ефикасно и срещу други почвени неприятели – сиви червеи, попово прасе, колорадски бръмбар, дългоножки, нематоди, и с последствие срещу смучещи неприятели – листни въшки, цикади, трипс.